

FARSKÉ ZVESTI

FARNOSTI DUBNICA NAD VÁHOM

ADVENT A VIANOCE 2023

WWW.SALDUB.SK FARDUBZVESTI@GMAIL.COM

■ Milé deti a mladí, otcovia a mamy - rodiny, všetci starší - naši seniori a chorí! Milí farníci. Chcem sa vám prihovoriť a snažím sa v týchto dňoch pýtať Pána, čo vám napísať, na čo ma robí citlivým, na čo by som mal upriamiť našu pozornosť. Oslovili ma tieto myšlienky v modlitbe a uvažovaní nad našou farnosťou.

Prežívame čas adventu, ktorý sa v prvej polovici snaží nás urobiť pozornými na druhý Kristov príchod a na posledné veci s ním spojené, aby sme potom v druhej polovici mohli ešte s väčším duchovným úžitkom oslavovať jeho prvý príchod v tele na túto zem. **Chcel by som vám preto ponúknuť obraz bdenia**, o ktorom hovoril aj pápež František pri jednej zo svojich homílií na 1. adventnú nedeľu v roku 2020. Nech nás povzbudí a inšpiruje horlivejšie a autentickjšie prežívať našu vieru. Pápež nás vystríha pred dvoma druhmi spánku, do ktorých môže upadnúť každý z nás. Ide o spánok priemernosti a o spánok ľahostajnosti.

Prvý je spánok priemernosti. „Prichádza, keď zabudneme na prvú lásku a pokračujeme zo zotrvačnosti, ide nám len o nerušený život. Ale bez oduševnenia lásky k Bohu, bez pozornosti na jeho novosť, sa človek stáva priemerným, vlažným, svetským. A to nahodáva vieru, pretože viera je protikladom priemernosti: je to horlivá túžba po Bohu, je to neustála odvaha k obráteniu, je to odvaha milovať, stále napredovať. Viera nie je voda, ktorá hasí, ale oheň, ktorý horí; nie je to sedatívum pre tých, ktorí sú v strese, je to príbeh lásky pre zamilovaných! Pre toto Ježiš zavrhuje vlažnosť viac ako čokoľvek iné (porov. Zjv 3,16). Božie opovrhovanie vlažnými je zjavné.“

Ako sa teda môžeme prebudíť zo spánku priemernosti? Pápež František odpovedá: „**BDELOSŤOU MODLITBY.** Modliť sa znamená rozsvietiť svetlo v noci. Modlitba znovu prebúdzá z vlažnosti horizontálneho života, dvíha náš pohľad smerom hore, naladí nás na Pána. Modlitba umožňuje Bohu byť nám nablízku; preto oslobodzuje od samoty a dáva nádej. Modlitba okysličuje život: tak ako sa nedá žiť bez dýchania, nedá sa byť kresťanom bez modlitby. A sú tak veľmi potrební kresťania, ktorí bdejú nad tými, ktorí spia, je treba adorujúcich, orodovníkov, ktorí dňom i nocou prinášajú tem-

noty dejín pred Ježiša, svetlo sveta. Potrebujeme adorátorov. Tak trochu sa nám vytratil zmysel adorácie, zotrávania v tichu pred Pánom, v klaňaní. Toto je tá priemernosť, tá vlažnosť.“

Druhý je spánok ľahostajnosti. „Ten, kto je ľahostajný, vidí všetko rovnaké, tak ako v noci, a nezaujíma sa o toho, kto je nablízku. Keď krúžime iba okolo seba a svojich potrieb, ľahostajní k potrebám ostatných, noc nám zostúpi do srdca. Srdce sa stáva temným. Čoskoro sa začneme sťažovať na všetko, potom sa cítíme ako obeť všetkých a nakoniec sa zo všetkého robia konšpirácie. Lamentácie, čítanie sa obeťou a komploty. Je to jedna reťaz. Zdá sa, že dnes sa táto noc spustila na mnohých, ktorí sa domáhajú pre seba a o druhých sa nezaujímajú.“

Ako sa môžeme prebrať z tohto spánku ľahostajnosti? Pápež František vysvetľuje: „**BDELOSŤOU DOBROČINNEJ LÁSKY.** Na vpustenie svetla do onoho spánku priemernosti, vlažnosti, je tu bdelosť modlitby. Na vzbudenie sa z tohto spánku ľahostajnosti, je tu bdelosť lásky. **Dobročinná láska je tlčúcim srdcom kresťana:** tak ako sa nedá žiť bez tlkotu srdca, tak sa nedá byť kresťanom bez dobročinnnej lásky. Niekomu sa zdá, že spolucítiť,

pomáhať, slúžiť, je slabošskou prehrou! V skutočnosti je to jediné, čo víťazí, pretože sa už premieta do budúcnosti, do Pánovho dňa, keď všetko pomíne a zostane iba láska. Práve skutkami milosrdenstva sa približujeme k Pánovi. Prosili sme o to v modlitbe dňa, kolekte: «Daj nám ochotu konať dobré skutky a pomáhaj nám kráčať v ústrety Kristovi», ktorý prichádza. Ochotu ísť dobrými skutkami v ústrety Kristovi. Ježiš prichádza a cesta ako mu ísť v ústrety je vyznačená: sú to skutky dobročinnnej lásky.“

Drahí bratia a sestry, modliť sa a milovať, hľa, to je bdelosť. Keď Cirkev adoruje Boha a slúži blížnemu, nežije v noci. Aj keď je unavená a skúšaná, kráča k Pánovi. Vzáymajme ho: **Príď, Pane Ježišu, potrebujeme ťa. Priblíž sa k nám. Ty si svetlo: zobuď nás zo spánku priemernosti, preber nás z temnot ľahostajnosti. Príď, Pane Ježišu, urob bdelými naše srdcia, ktoré sú teraz roztržité: daj nám pocítiť túžbu modliť sa a potrebu milovať.** Požehnaný vianočný čas vám prajeme.

Za bratov saleziánov a sestry saleziánky

*don Bohuš Levko,
saleziánsky direktor a farár*

Príď, Pane Ježišu,
potrebujeme ťa.

ZOBUĎ NÁS
zo spánku priemernosti a
ľahostajnosti.

Príď, Pane Ježišu,
urob bdelými naše srdcia,
túžbou modliť sa
a potrebou milovať.

NAUČME SA MODLIŤ AKO RODINA 1.

Večer pri večeri

Konečne, po mnohých pozvaniach, som na večeri u vás doma. Na začiatku jedla som sa pomodlil krátku modlitbu, ale všimol som si, že toto gesto im pripadá trochu nové. Vynorilo sa v rozhovore po káve, keď som sa spýtal: „Modlíte sa spolu ako rodina?“ Rozpačité ticho. Nieкто sa odvážil: „Niekedy.“ Ďalší hovorí: „Prvého novembra sme sa modlili ruženec za mŕtvych.“ „A potom sme jedli gaštany,“ spomína najmladší. „Ale,“ hovorí matka, „možno by ste nás mohli naučiť modliť sa spolu častejšie.“ Preto sa zrodila táto brožúrka. Obsahuje niekoľko úvah o modlitbe a niekoľko praktických cvičení. Šťastnú rodinnú modlitbu!

Prečo sa modliť ako rodina

Rozpaky vyplývajúce z mojej otázky: „Modlíte sa spolu ako rodina?“ určite pramenia z ťažkostí i z praktických dôvodov. Skúsme sa nad nimi zamyslieť:

■ Prečo sa modliť, ak je modlitba takou vzácnou a ťažkou skúsenosťou? Nechajme to ako úlohu pre kňazov a svätých!

■ Načo sa modliť, keď medzi manželom a manželkou máme už tak málo času na vzájomné rozhovory a keď svoje deti vidíme len večer?

■ Načo sa modliť, keď sme unavení a nervózni a televízor akoby ponúkal relaxačný program?

■ Prečo sa modliť, keď o Bohu vieme predsa len tak málo a ani raz sme si neprečítali celé evanjelium?

■ Prečo sa modliť, keď nás naši bratia prosia, aby sme im podali pomocnú ruku, keď slová nestačia na dobročinnosť, pretože tá potrebuje skutky?

Tieto a ďalšie otázky skúšajú našu dobrú vôľu venovať čas Pánovi.

Nauč nás modliť sa (Lk 11, 1)

Najlepším postojom tvárou v tvár týmto ťažkostiam je postoj učeníkov, ktorí sa po tom, čo videli Ježiša, vracali šťastní a odýchnutí z modlitby, ho požiadali: „Pane, nauč nás modliť sa!“ (Lk 11, 1).

Ježiš je skutočným Majstrom modlitby a my sedíme vedľa jeho učeníkov a počúvame jeho slovo. Ježiš nás najprv uistuje: „Kde sú dvaja alebo traja zhromaždení v mojom mene, tam som ja uprostred nich.“ (Mt 18, 19). Je úžasné objaviť Božiu blízkosť v rodine, ktorá sa učí modliť!

Ježiš na nás nikdy nezabúda, pozná a zdieľa každú našu ťažkosť. Bude nás sprevádzať v našom úsilí naučiť sa viesť dialóg s Otcom. Mnohí rodičia - napísal kardinál Colombo - sa sťažujú, že sa nevedia modliť, že nedokážu vytvoriť v rodine návyk modlitby, že nedokážu presvedčiť svoje deti, aby sa na nej zúčastňovali: a možno nikdy neprosili Ducha Svätého o takýto dar s pokornou stálosťou a veľkou dôverou. Spoločná modlitba otca a matky s deťmi je preto veľkou príležitosťou zakúsiť mimoriadnu Božiu blízkosť (Familiaris consortio č. 59).

Ticho

Skúsenosť modlitby je predovšetkým spojená so schopnosťou mlčať v sebe, so snahou izolovať sa od hluku a rušivých vplyvov mesta, aby sme našli ozvenu Božieho hlasu. V Matúšovom evanjeliu Ježiš po vyučovaní modlitby Pána hovorí: „Nestarájte sa o to, čo budete jesť alebo piť.“ (Mt 6, 25) Samotnou podmienkou modlitby je stíšenie sa, dokonca aj túžob a výčitiek.

Pripomeňme si, čo sa stalo v Betánii, v dome Marty a Márie: náhla Ježišova návšteva s učeníkmi vyburcovala Martu, ktorá začala pripravovať jedlo. Na druhej strane Mária pri nohách Majstra počúva každé jeho slovo. Na protesty svojej zaneprázdnenej sestry Ježiš odpovedá: „Marta, Marta, ty

sa trápiš a rozčuľuješ nad mnohými vecami, ale len jedna vec je potrebná. Mária si vybrala tú lepšiu časť.“ (Lk 10, 41 - 42)

Venovať každodenný priestor modlitbe teda znamená vybrať si, podobne ako Mária, jedinú potrebnú vec: znamená to pochopiť, že stretnutie s Bohom je najdôležitejšou a najvýznamnejšou novou vecou v každom našom dni.

Božia prítomnosť

V Biblii čítame, že Mojžiš, vodca izraelského ľudu, „hovoril s Bohom tvárou v tvár“ (Ex 33, 11). Je dobré mať túto skúsenosť intimity aj v našej modlitbe. Cítiť Pánov dych, zvuk jeho krokov v našej záhrade.

Ak chceme dobre spoznať človeka, nemôžeme sa uspokojiť s počutím: musíme s ním viesť dialóg tvárou v tvár, musíme sa s ním rozprávať. Tvárou v tvár; dokonca aj výmena pozdravov môže stačiť na to, aby sme si o druhom človeku začali vytvárať predstavu.

Výnimočnosť nášho dialógu s ním spočíva v tom, že ak sa spočiatku zdá, že sme to my, kto začína rozprávať s Bohom, v istom momente zistíme, že sa rozprávame s ním, a nakoniec zistíme, že modlitba je počúvanie Boha, ktorý sa rozpráva s nami!

Chvála - oslava Boha za to, že je veľký

Naučíme sa modliť, keď sa naučíme slobodným pohľadom kontemplovat' hĺbku vecí. Už nie sme zvyknutí pozerat' sa na skutočnosť bez zaujatého pohľadu toho, kto z každej situácie musí niečo získať. Kontemplácia sa nám javí ako investícia bez návratnosti a my nechceme stratovú investíciu.

Ale len tí, ktorí majú odvahu „zahodiť“ čas v modlitbe, majú aj možnosť preniknúť svojím pohľadom do tajomstva Božej prítomnosti. Vtedy sa údiv rozplynie v radosť a naše pery, podobne ako v žalme, sotva dokážu zašepkať: „Pane, Pane náš, aké obdivuhodné je tvoje meno nad celou zemou!“ (Ž 8, 10) Chvála je bezprostrednou reakciou, ktorá sa vynára z nášho srdca, keď hľadáme na Božiu veľkosť.

Ak ste videli dieťa, ktoré sa smeje v reakcii na úsmev svojej matky, ak ste sa náhodou zastavili pozrieť na oblohu, na les, na potok, ktorý vás zasiahol niečím, čo ste nazvali „krása“, ak ste mali zrazu chuť spievať alebo bežať kvôli niečomu, čo ste nazvali „radosť“, ak ste s úžasom uvažovali o tom, prečo vás niekto blízky miluje, môžete pochopiť, čo znamená chváliť!

Ďakujem Bohu za to, že je dobrý

Modliť sa znamená uvedomiť si, že sme jeho darom: je veľa vecí, ktoré nám Pán každý deň dáva prostredníctvom prírody a sveta. Pán nám dáva prostredníctvom prírody a našich stretnutí s bratmi a sestrami. Mnohé sú veci, ktoré nám dáva, dokonca bez toho, aby sme o tom premýšľali, medzi rodičmi a deťmi, a všetko pochádza od Boha.

Najväčším darom je Ježiš. On svojou smr-

tou a zmŕtvychvstaním vrátil ľuďom nádej na nekonečný život. Keď Ježiš opustil túto zem, aby sa vrátil do blízkosti Otca, dal nám veľký prísľub: „Hľa, ja posielam k vám toho, ktorého mi prislúbil Otec.“ (Lk 24, 49) Je to Boží Duch, ktorý nám dnes navrhuje najpravdivejšie slová našej modlitby.

Modlitba s druhými a za druhých

Modliť sa neznamena izolovať sa od sveta, neznamená utekať od každodenných povinností. Pri chvále a vzdávaní vďaky sa v našom srdci vynára veľmi konkrétna otázka: Čo odo mňa Boh chce? Čo chce od našej rodiny, od nášho farského spoločenstva?

Modlitba sa tu stáva prijatím úlohy, ktorú vám Pán zveril ako rodičom a ako deťom, mne ako biskupovi, kňazom ako pastierom, rehoľníkom ako zasväteným osobám, laikom ako staviteľom miest.

Ježiš sa v Olivovej záhrade modlí: „Otče, nie moja, ale tvoja vôľa nech sa stane.“ (Lk 22, 42) Dialóg s Bohom dozrieva v našej ochote odložiť svoje malicherné záujmy, aby sme sa odvážili vstúpiť na Božie cesty, vyjsť v ústrety našim bratom a sestram. Naše rozhodnutie modliť sa ako rodina nám teda pomáha prežívať komunitný a bratrský rozmer modlitby (porov. Bratrský rozmer modlitby (porov. Familiaris consortio č. 62).

Núti nás to pozerat' na svet Božimi očami. Je výnimočné počuť manžela modliť sa za svoju manželku, aby mu Pán pomohol milovať ju čoraz viac; alebo počuť matku modliť sa za svoje deti, aby jej Pán pomohol milovať ich čoraz viac. Matku, ktorá sa modlí za svoje deti, aby rástli ako Božie dieťa pred ľuďmi, ale najmä pred Bohom; alebo počuť dieťa, ktoré sa modlí za svojho starého a chorého dedka.

Naozaj Boh môže prebývať v ľudských srdciach! Modlitba potom presahuje hranice našej rodiny a zahŕňa bolesť tých, ktorí trpia, na tele a na duchu; zdieľať nádeje tých, ktorí volajú po spravodlivosti a slobode; aby sme podporili hľadanie tých, ktorí sa približujú k Bohu, a aby sme osvietili srdcia tých, ktorí sú sklamaní, ale sa odvracajú od jeho Cirkvi.

Ján vo svojom evanjeliu hovorí, že Ježiš v noci na Zelený štvrtok, tesne pred odchodom od svojich priateľov, sa modlil za tých, ktorých mu Boh zveril: Boli tvoji a ty si ich dal mne. Modlím sa za nich, lebo patria tebe (porov. Jn 17). Takýto postoj by mal charakterizovať aj modlitbu za našich blízkych: oni patria Bohu, je to on, kto nám ich zveril a kto ich postavil po našom boku, aby sme spolu s nimi mohli dosiahnuť radosť jeho domu.

Tri jednoduché spôsoby modlitby v rodine

1. Po prvé - prehodnotiť spoločné, každodenné modlitby, ktoré sa každý človek naučil od svojich blízkych a váži si ich ako dedičstvo svojej viery: modliť sa spoločne slovami, ktoré poznáme.

2. Po druhé, chcel by som sa **zamerat' na žalmy**, spoločné a každodenné modlitby, ktoré prestupovali deň každej izraelskej rodiny: spoločná modlitba žalmu.

3. Po tretie, zdá sa mi užitočné dať **niekoľko tipov na spoločnú modlitbu z evanjelia**.

1. SPOLOČNÁ MODLITBA SLOVAMI, KTORÉ POZNÁME

■ Ranná a večerná modlitba

Vzácné dedičstvo kresťanskej viery, ktorým sú "spoločné modlitby", sa nesmie stratiť.

■ Kedysi sa ich učili v rodine

Kresťanská výchova sa začala ešte pred explicitným náboženským diskurzom: bolo to „prostredie“, súbor veľkých a malých vecí, stretnutí, vzťahov, slov a mlčania. Z tohto prostredia sa zrodila rodinná modlitba, ktorá nebola ani tak „nútiť deti modliť sa“, ale „modliť sa s nimi“.

■ Určite neexistovali dnešné ťažkosti

Práca v blízkosti domova nenútila človeka vracat' sa domov neskoro večer; a možno príležitosti ísť večer von boli kedysi menej časté. Modliť sa naučili v rodine, a tak sa modlitby, opakované každý deň, zapísali do srdca a do života detí.

■ Boli to ľahké a jednoduché modlitby

Nakoniec vytvorili spoločný spôsob oslovenia Otca všetkých, k čomu im pomohol zrozumiteľný a jednoduchý jazyk.

■ Všetci poznali tieto modlitby naspamäť

Aj nám sa často stáva, že sa chceme modliť a nevieme, ako vyjadriť túžby svojho srdca Pánovi. Je pravda, že na modlitbu nie sú vždy potrebné slová: existujú „mlčania naplnené láskou“, ktoré majú ešte väčšiu hĺbku ako slová, ktoré sú len podporou našich pocitov voči Bohu. Pocity voči Bohu. Sú však dni, keď potrebujeme podporu a pomoc v modlitbe. Tieto spoločné modlitby, ktoré sú

súčasťou jednoduchej a živej tradície celých generácií, ktoré sa ich modlili a stále modlia s vierou, pomáhajú našej chudobe a naznačujú dôvody na modlitbu, ktoré presahujú rámec našich krehkých a zainteresovaných prosieb adresovaných Pánovi.

■ Nazývali sa aj „denné modlitby“

Každý deň sa začínal a končil „v mene Pánovom“ znamením kríža. Ráno a večer sú dva momenty, keď sa čas stáva zjavnejším a človek vníma svoj stav pociestného, svoj osud smrti, svoje povolanie k životu, ktorý nemá nepozná západ slnka. Zároveň sa s týmito okamihmi dňa spájala symbolika vyjadrujúca kresťanské tajomstvo, napríklad symbolika svetla a tmy. Kresťanské tajomstvo, ako napríklad tie svetla a tmy. Svetlo svitania v nás vzbudzuje spomienku na Kristovo zmŕtvychvstanie, ktoré sa odohralo na úsvite. Večer nás disponuje k tomu, aby sme očakávali jeho slávny návrat.

■ Možno sa ich modliť aj dnes

a) Preto vás naučím prvý praktický, veľmi jednoduchý spôsob spoločnej modlitby. Spočíva v tom, že pomaly recitovať niektoré z desiatich formúl, ktoré poznáme a ktoré tu prepisujem.

Nerecituje ich veľa. Stačí jedna alebo dve, ktoré čítajte pomaly. Skôr ako začnete, urobte znamenie kríža a hneď potom nechajte niekoľko chvíľ ticha. Človek musí byť schopný počuť úder kyvadla alebo bzúčanie chladničky či práčky. Toto ticho nás disponuje k tomu, aby sme cítili prítomnosť Boha. Potom jeden pomaly intonuje prvú časť modlitby a ostatní sa tichým hlasom pridávajú. Povedzte, aby deti svoje modlitby nekričali. Boh nás aj tak počuje. Na konci urobte opäť prestávku a modlitbu ukončíte znamením kríža.

b) Variant tohto prvého spôsobu, keď sa počas niekoľkých dní naučíte modliť niekoľko dní, spočíva v tom, že sa na konci recitácie modlitby zastaví a požiada toho, kto chce, aby podčiarkol nejakú vetu: potom každý znova povie zvolanie modlitby (napríklad „príd' kráľovstvo tvoje“), a to tú, ktorá sa mu zdá v danej chvíli najdôležitejšia alebo ktorá zodpovedá konkrétnej milosti, o ktorú by chcel prosiť. Ostatní ju môžu spoločne opakovať, čím dodajú tomuto zvolaniu silu.

c) Ruženec, ktorý sa modlí a rozjíma v rodine, je rozšírením tejto jednoduchej formy modlitby, začínajúc možno dekádou ruženca. „Niet pochýb o tom, že korunu blahoslavennej Panny Márie treba považovať za jednu z najdokonalejších a najúčinnejších spoločných modlitieb, ktoré je kresťanská rodina pozvaná recitovať. Naozaj si to radi myslíme a vrúcne v to dúfame, keď sa rodinné stretnutie stane časom modlitby, ruženec bude jej častým a vítaným prejavom víťazstva.“ (Pavol VI., *Marialis Cultus*, č. 54; porov. *Familiaris consortio* č. 61).

Pripravil Peter Bicák SDB

„Keď všade vládlo hlboké ticho
a noc v svojom behu prešla
polovicu cesty,
tvoje všemohúce slovo, Pane,
zostúpilo z neba,
z kráľovského trónu.“
(Múd 18,14-15)

Matka Boha

Uvažujeme predovšetkým o dogme Božieho materstva. V Písme čítame: „*A preto aj dieťa bude sa volať svätým, bude to Boží Syn.*“ (Lk1,35) Mária je matkou Syna, v nej sa sformovala jeho ľudská prirodzenosť, ktorá od prvej chvíle svojej existencie bola zjednotená so Slovom, druhou osobou Najsvätejšej Trojice. Toto dieťa, Slovo, ktoré sa stalo telom, nerozdeliteľne spája vo svojej osobe božskú a ľudskú prirodzenosť. Nerozdeliteľnú, ale aj nezmiešanú. Mária nie je len matkou Ježiša Krista, ale je Matkou Božou. Prvé pokolenia kresťanov v tom mali od začiatku jasno.

Nájdenny fragment papyrusu v Egypte z konca III. storočia, maximálne IV. storočia, obsahuje antifónu, ktorú poznáme a došla do našich čias: „*Sub Tuum praesidium confugimus, sancta Dei Genitrix - Pod Tvoju ochranu sa utiekame, svätá Božia Rodička*“. Jedná sa tu o známe označenie Theotokos (Bohorodička), ktorého história je taká zaujímavá. V 5. storočí sa rozhoreli veľké vášne na základe toho, že podľa odporcov, Mária nedala svojmu Synovi božskosť, ale len telo (ľudskú prirodzenosť). Niektorí jej chceli venovať titul Anthropotokos (Matka človeka). Patriarcha Carihradu - Konštantínopola Nestorius sa vyslovil za Christotokos (Matka Krista), ale tým odmietal populárny titul Theotokos. Biskupi na koncile v Efeze (431) pod vplyvom Cyrila Alexandrijského a s potvrdením náuky pápežom Celestínom, prinavrátili Márii titul Theotokos. Sviatok Bohorodičky - Theotokos slávime prvý deň kalendárneho roka.

Ak má Ježiš Kristus jednu Osobu a tá je božská, Mária musí byť nazývaná Bohorodičkou. Každá matka je matkou nielen tela, teda ľudskej prirodzenosti svojho dieťaťa, ale celej osoby svojho syna, ktorá existuje v tele. Mária je Matkou nielen tela Ježiša, ale je Matkou aj jeho Osoby, ktorá existuje s telom - v tele. Mária nie je Matkou človeka, ktorý sa spojil s Bohom, ale človeka, ktorý je od počiatku Božskou osobou. Neznamená to ale, že je Matkou božstva, že to ona obdarúva svojho Syna Božskou osobou. Pred počatím totiž On existoval od večnosti. Nie sú to len prázdne špekulácie. Ich rozjímanie v modlitbe nám odкрýva skutočnú hĺbku tejto skutočnosti. Veľkosti Božieho plánu a účasti Márie na tomto Božom darovaní sa, zdieľaní.

Božské materstvo Márie má svoje špeciálne charakteristiky. Na prahu večnosti bola

vybraná svojím Synom. Paradox. Kardinál Fulton Sheen to vyjadril slovami: „*Keď sa Boh rozhodol stať človekom, musel sa rozhodnúť o čase svojho príchodu, o krajine, v ktorej sa mal narodiť, o mieste, v ktorom sa mal ukázať, o ľuďoch, rase, politickom a ekonomickom systéme, v ktorom mal žiť, jazyku, ktorým mal rozprávať, psychológii, s ktorou sa mal stretnúť ako Pán dejín a Spasiteľ sveta. Všetky tieto detaily sú závislé od jednej skutočnosti: od ženy, ktorá sa mala stať jeho Matkou. Voľba matky znamenala výber spoločenského postavenia v spoločnosti, jazyka, miesta, prostredia, konkrétnej situácie. On sa narodil z Matky, ktorú si vybral sám, prv než sa narodil.*“

Táto voľba v sebe obsahuje nesmiernu výmenu, o ktorej hovorí liturgia. Mária daruje svoju ľudskú prirodzenosť Božiemu

Synovi. Robí to sama, bez účasti nejakého iného stvorenia, ako jediný výlučný ľudský prameň. Ježiš Človek je sformovaný preto podľa jej podoby a obrazu. Jeho tvár je odbleskom jej tváre. Jeho úsmev, gestá, spôsob chodenia, akcent, intonácia hlasu pripomína jeho Matku. Ona ho naučila reči svojho ľudu, modliť sa, čítať Tóru, viedla do tradícií predkov. Ona mu odovzdala nesmierne množstvo toho, čo má dieťa, dokonca podvedome od svojej rodiny, svojho rodiska.

Ale zo svojej strany, Syn daruje svojej Matke nesmierne viac. Keď Mária formuje vo svojom lone Ježiša podľa svojej podoby, Ježiš jej vtlačá do duše, hlbšie než Veronike, na šatku svoju Božskú podobu.

Podľa kard. L. J. Suenens: *Chi è Costei?*
spracoval don Peter SDB

JÁN PÁSZTOR A TZV. KATOLÍCKA AKCIA V DUBNICI NAD VÁHOM

■ Jednou z významných kňazských osobností, pôsobiach v našej farnosti v minulom storočí, bol nepochybne aj neskorší nitriansky biskup Mons. ThDr. JUDr. Ján Pásztor (1912-1988).

Dubnickým farárom bol v rokoch 1942 - 1953, od roku 1947 pôsobil aj vo funkcii ilavského dekana. Už po svojom príchode v roku 1942 oslovil vtedajšieho provinciála saleziánov dona Jozefa Bokora SDB s ponukou, aby v Dubnici nad Váhom pôsobili saleziáni. Don Bokor vtedy ponuku odmietol z dôvodu nedostatku bratov... V roku 1969, už ako nitriansky kapitulárny vikár (správca diecézy počas sedesvakancie), poslal do Dubnice pôsobiť prvého saleziána dona B. Šípkovského SDB. Ako vieme, saleziáni u nás pôsobia s výnimkou rokov 1985 - 1990 dodnes.

Tento článok popisuje pôsobenie J. Pásztoru počas tzv. Katolíckej akcie. Pôvodná Katolícka akcia bolo hnutie, ktoré vzniklo z iniciatívy pápeža Pia XI. v roku 1922. Malo za úlohu posilňovať úlohu laikov v aktivitách Cirkvi a zapájať ich v rámci možnosti do cirkevného života. Úspešne pôsobilo aj na Slovensku. Preto sa komunistická vláda rozhodla, že zneužije toto hnutie, respektíve jeho názov, na rozbitie jednoty Cirkvi. Dňa 10.6.1949 bola v Prahe ustanovujúca konferencia tzv. „Katolíckej akcie“ (ďalej „KA“, na rozšírenie od pravej ju budeme označovať úvodzovkami), kde sa zišlo niekoľko desiatok kňazov a veriacich, ktorí vydali *Ohlas slovenských a českých katolíkov k veriacim v republike*, ktorý dokonca vyšiel aj v Katolíckych novinách (všetku katolícku tlač už mali v moci komunisti). Požadovali v ňom napríklad bohoslužby v slovenčine a češtine, hmotné zabezpečenie činnosti Cirkvi štátom a

podobne. Samozrejme, nezabudli vyhlásiť vernosť a poslušnosť pápežovi, hoci odmietali poslúchnutie príkazov zo zahraničia. A Vatikán bol zahraničím... Kňazi, ktorí podporovali „KA“, neskôr získali dôležité funkcie kapitulárnych vikárov, farárov v lukratívnych farnostiach, dokonca aj vládne funkcie.

Biskupi reagovali rázne a na tajnej biskupskej konferencii v Prahe 15.6.1949 napísali posledný, slobodne koncipovaný pastiersky list, Hlas československých biskupov a ordinárov v hodine veľkej skúšky. Už okolnosti jeho vzniku a tajné rozširovanie kuriérami po farnostiach mali znaky ako z akčného filmu. Čítať sa mal na omšiach 19.6.1949. Štátna moc sa všemožne snaži-

la prekaziť jeho prečítanie. Vyhrážala sa kňazom, snažila sa zhabať už distribuované listy na farách. V mnohých farnostiach vypukli skutočné vzbury, pri ktorých veriaci bránili svojich kňazov. Musíme ešte poznamenať, že už 20.6.1949 vydala Svätá stolica dekrét, v ktorom exkomunikovala každého, kto „KA“ podporoval. Takisto zverejnenie tohto dekrétu spolu s neskôr vydaným dekrétom, ktorý exkomunikoval členov komunistických strán, sa komunisti snažili prekaziť.

Farár Pásztor od začiatku ostal verný Svätému otcovi a biskupom. Podľa hlásenia ŠtB z 11.7.1949 mal deň predtým (nedeľa) kázeň, ktorá „bola nepriamo zameraná proti podpisovej akcii *Ohlasu* [...] povzbudzoval veriacich ku dokonalému plneniu si kresťanských povinností...“ Podobne v poslednú júlovú nedeľu sa v kostoloch ilavského dekanátu čítalo prehlásenie kňazov dekanátu, ktorí sa pod vedením dekana Pásztoru vyjadrovali, že sú „verní Sv. otcovi - pápežovi, svojmu biskupovi *Neczeymu* v Nitre a katolíckej cirkvi...“. Neskôr sa počas eštabáckych výsluchov vyjadril, „že som tam vyhlásil, že s prebiehajúcou katolíckou akciou nemáme nič spoločného“.

O samotnom prečítaní pastierskeho listu vypovedal po svojom zatknutí v januári 1954, keď už pôsobil ako farár v Jasenici. Po obdržaní listu z neho prezieravo spravil spolu s kaplánom Bohumilom Kapustom kópiu, nakoľko predpokladali, že im ho ŠtB bude chcieť skonfiškovať. J. Pásztor o udalosti vypovedal: „*Najbližšiu nedeľu prečítal som uvedený Pastiersky list v Dubnici v kostole ráno o 7.30 hod. pri bohoslužbách. Po skončení prvých bo-*

hoslužieb ostal tento list v obradnej knihe v sakristii. Počas vykonávania druhých bohoslužieb, ktoré začali o 9.00 hod. prišla za mnou do sakristie moja domáca Veronika Cviková [...] že aby som išiel na faru, kde ma hľadá príslušník SNB [...] [na fare] som skutočne našiel príslušníka SNB [...] istého Solára, ktorý žiadal odo mňa, aby som mu vydal spomenutý „Pastiersky list“. Ja som menovanému na toto povedal, že ja som tento list už aj na prvých bohoslužbách čítal a práve teraz [...] tento list taktiež už číta môj kaplán Bohumil Kapusta. Na to mi príslušník SNB povedal, že aby som mu ihneď ten Pastiersky list doniesol [...] tento „Pastiersky list“ som mu priniesol až po skončení druhých bohoslužieb. Po týchto bohoslužbách som mal mať o 10.30 hod. znovu ja tretie bohoslužby, a teda [...] som mal prečítať spomenutý „Pastiersky list“ [...] kaplán Kapusta doniesol mi do sakristie odpis spomenutého listu [...] Ja som menovanému povedal, že ja už tento list čítať nebudem. Kapusta mi však na toto odpovedal [...] že ho prečíta počas týchto bohoslužieb on...“

Kaplán Kapusta skutočne list prečítal, hoci obaja vedeli, že z toho môžu mať problémy. Ján Pásztor bol v roku 1950 internovaný v kárnom kláštore v Močenku a v roku 1953 preložený do Jasenice, kde bol v januári 1954 zatknutý. Neskôr pôsobil v Nitre, Púchove, v rokoch 1965 - 1968 ako generálny vikár a od roku 1968 viedol nitriansku diecézu, v rokoch 1968 - 1973 ako kapitulárny vikár a v roku 1973 bol vysvätený za biskupa. Bohumil Kapusta bol preložený do Púchova a v rokoch 1951 - 1954 bol v PTP. Je veľká škoda, že život a dielo biskupa Jána Pásztoru nie sú zatiaľ seriózne spracované. A možno ešte medzi nami žijú pamätníci, ktorí si na spomínanej udalosti pamätajú.

Text: Mgr. Pavol Hromádka

S ÚCTOU SPOMÍNAME

■ **Pred 35. rokmi zomrel bývalý dubnický farár a od roku 1973 nitriansky biskup Mons. ThDr. JUDr. Ján Pásztor.**

Narodil sa 27.1.1912 v Prievidzi. Po absolvovaní strednej školy sa prihlásil do Kňazského seminára do Nitry, odkiaľ ho biskup Mons. Karol Kmet'ko poslal na Bohosloveckú fakultu Karlovej univerzity do Prahy, kde strávil štyri roky. Po skončení štúdií prijal v roku 1934 kňazskú vysviacku.

Ako kaplán pôsobil v Močenku a v Bytči. Študoval aj na Právnickej fakulte na bratislavskej Slovenskej univerzite, terajšej Univerzite Komenského, kde získal doktorát z práva. V roku 1937 sa stal kaplánom v Trenčíne, neskôr profesorom náboženstva na Gymnáziu v Žiline. V roku 1942 bol vymenovaný za farára v Dubnici nad Váhom a od roku 1947 zároveň aj za ilavského dekana. V rokoch 1946 a 1947 bol aj predsedom miestneho odboru Matice slovenskej v Dubnici nad Váhom.

V roku 1950 bol v kňazskom sústred'ovacom tábore v Močenku a v roku 1953 aj krátko väznený. Od roku 1953 bol farárom v Jasenici. Neskôr bol preložený do farnosti Nitra - Dolné mesto. Následne pôsobil v Púchove. V roku 1965 bol poverený funkciou generálneho vikára biskupa Mons. Eduarda Nécseya. Zároveň bol vymenovaný za sídelného kanonika. Pápežom Pavlom VI. bol vymenovaný za konzultora Rímskej komisie pre revíziu cirkevného zákonníka, čím sa stal spoluvorcom nového cirkevného kódexu, ktorý vstúpil do platnosti v roku 1983. Po smrti arcibiskupa Mons. Eduarda Nécseya v roku 1968 sa stal kapitulným vikárom a o necelých päť rokov bol pápežom Pavlom VI. vymenovaný za nitrianskeho biskupa.

Biskupskú konsekráciu prijal v roku 1973 v katedrále v Nitre z rúk arcibiskupa Mons. Agostina Cassaroliho spolu s Mons. Júliusom Gábrišom a Mons. Jozefom Ferancom. Jeho biskupské heslo bolo: Bohu a bližnému. Ešte vo funkcii kapitulného vikára sa stal predsedom Slovenskej liturgickej komisie pri Zbore ordinárov Slovenska. Obnova liturgie po Druhom vatikánskom koncile sa na Slovensku uviedla do života pod jeho vedením. Zaslúžil sa o preloženie a úpravu liturgických kníh podľa obnovenej liturgie, v čom Slovensko predstihlo mnohé iné, aj väčšie národy. Biskup Ján Pásztor spravoval diecézu v čase neustálej kontroly štátu nad Cirkvou.

Mal veľkú úctu k vierozvestom sv. Cyrilovi a Metodovi, k nitrianskym svätcom sv. Andrejovi-Svoradovi a Beňadikovi. Šíril kresťanskú a národnú históriu Nitry, do svojej biskupskej berly si dal umiestniť podobizň našich vierozvestov. Pri návšteve Ríma v roku 1979 priniesol Svätému Otcovi Jánovi Pavlovi II. čiastočku relikvií svätého Andreja-Svorada a Beňadika v osobitnom relikviári, ktorý bol zhotovený pre túto vzácnu príležitosť. Na jeho podnet dostala nitrianska katedrála farebné okná s postavami svätých Cyrila a Metoda, svätého Gorazda a svätého Bystríka. Ako publicista sa zameriaval na cirkevné a náboženské otázky.

Zomrel po krátkej ťažkej chorobe 8. novembra 1988 v Nitre. Pohrebné obrady vykonal vtedajší predseda Zboru ordinárov Slovenska, banskobystrický biskup Mons. Jozef Feranec. Pochovaný je v biskupskej krypte na Nitrianskom hrade. Na pohrebe sa zúčastnili aj farníci z Dubnice nad Váhom.

Zdroj: Biskupstvo Nitra, spracoval: Štefan Antalík

STÁVAJME SA NOSITELMI POKOJA

Rozhovor so sestrami FMA Andreou Badíkovou a Nikolou Mihalčinovou

V našej rubrike rozhovorov máme každý rok nových členov saleziánskej komunity v Dubnici nad Váhom a nie je tomu inak ani tento rok. V lete prišli do komunity sestier FMA Andrea Badíková a Nikola Mihalčinová, a do komunity saleziánov prišiel koadjút Peter Chodelka. A pretože máme Advent a blížia sa Vianoce, tak som s nimi okrem iných načas túto tému.

■ Skúste na úvod predstaviť seba a svoje poslanie vo farnosti.

Sestra Ad'a: Seba by som charakterizovala ako osobu, ktorá sa nebojí práce, ale má rada aj chvíle oddychu. Som vďačná za dar povolania a za možnosť zapojiť sa do don Boscovho diela v tomto meste. Som vďačná, že môžem spolu s ostatnými kolegyňami participovať na výchove a vzdelávaní detí v cirkevnej škole sv. Dominika Savia a spoločne vytvárať prijímajúce a formujúce prostredie.

Sestra Nika: Tak v krátkosti niečo o mne - volám sa Nikola, pochádzam z Bardejova, som sestrou saleziánkou a momentálne pôsobím v tejto našej dubnickej komunitě

■ Aké dojmy v tebe prevládajú po niekoľkých mesiacoch v dubnickej farnosti?

Sestra Ad'a: Ešte sa asi rozhlídam. Ale vnímam, že je tu cítiť mnohoročné pôsobenie DB charizmy, prítomnosť bratov SDB a sestier

FMA. Že je tu veľa ľudí a spoločností ochotných a zapálených konať dobro.

Sestra Nika: Zaujímavá a v niečom ťažká otázka, na toto potrebujem ešte čas tak nejako vstrebať a opísať, čo vo mne prevláda... Jedno viem, som rada, kde som a že postupne môžem vstupovať do tejto saleziánskej rodiny práve v Dubnici nad Váhom.

■ V čom je pre teba saleziánska charizma jedinečná?

Sestra Ad'a: Vo svojej univerzálnosti. Je schopná prispôbiť sa veku, dobe, kultúre, ... oslovit' a zapojiť každého do konania dobra a šírenia lásky k Ježišovi a k PMP. (Panne Márii Pomocnici - poz. red.)

Sestra Nika: Jedinečnou je vďaka don Boscovi a dá sa to vidieť aj dnes, pretože každú saleziánsku zložku spája don Bosco a rodinný duch a to je úžasné... a čo je super, že každý kto chce šíriť don Boscovu dobro, má dvere otvorené.

■ Čo podľa teba súčasný svet veľmi potrebuje?

Sestra Ad'a: Potrebujeme sa naučiť spolu žiť, s úctou a s rešpektom k rozdielnosti. Stávať sa nositeľmi pokoja a vytvárať mosty.

Sestra Nika: Lásku!...

■ Sme v príprave na vianočné sviatky. Aké sú tvoje spomienky na detstvo a Vianoce?

Sestra Ad'a: Vianoce sa mi spájajú s atmosférou tajomstva, s niečím krásnym a radostným, s rodinou, so spoločným chystaním večere, s plávajúcimi kaprom vo vani, s vôňou dobrých koláčov a polnočnou.

Sestra Nika: Vianoce, áno pekný a pozhňaný čas. Spomienok je mnoho, no s Vianocami sa mi spája celá príprava - advent, rorátne sväte omše, pečenie medovníkov, vnímať potrebu chudobných, rôzne aktivity v oratku, vianočné lyžovanie, sánkovačka a nesmel chýbať obrovský snehuliek, či stavanie iglu, čítanie Sv. Písma a hľadanie skutočnej podstaty, byť spolu s rodinou a mať otvorené srdce pre tých, ktorí sú sami počas týchto sviatkov... a polnočná sv. omša bola pre mňa každým niečím výnimočná a tešilo ma vidieť v mnohých tvárach iskru v očiach, zrazu bolo veľa dobra okolo nás. Mám rada Vianoce, lebo v každom sa znovu zobudí, niečo pekné ako byť lepším, darovať' drobnosť, či tešiť sa z prítomného okamihu!...

■ Aké je tvoje vianočné pranie pre čitateľov?

Sestra Ad'a: Aby sme boli pozorní na znamenie čias (na hviezdu), prišli sa pokloniť do jasiel a nechali sa dotknúť a uzdraviť tým malým Dietaťom.

Sestra Nika: Prajem všetkým tak úprimne jednu vec - MAŤ RÁD! A začať prvým krokom od seba: Žiť pokoj a vytvárať pokoj, kde sa nachádzame. Byť šťastným a šťastie rozdávať' tam, kde/komu chýba. Vnímať podstatu Vianoc, aby sme sa aj my mohli stať Vianocami pre tých druhých a MAŤ RÁD!

Ďakujem za rozhovor a prajem vám všetkým pozhňané a milostiplné vianočné sviatky a pokojný rok 2024.

Jozef Štefún ml.

DETI PATRIA DO KOSTOLA

■ V našom farskom kostole a prakticky v tom istom čase máme v nedeľu sväté omše venované rodinám. Nie detské, ale rodinné. To znamená, že okolo svojho oltára nás Boh zhromažďuje všetkých. Celú svoju rodinu. Doslova celú svoju rodinu. Celý Boží ľud.

Vieme, že to s nimi nie je vždy jednoduché, ale to platí nielen o nich. Jeden z kňazov spomína, ako v priebehu svätej omše jeden rázny otec vzal za ruku synka a vyvádza ho von pre jasnú príčinu. Vyrušoval. Chlapec sa obrátil na prítomných hlasnou prosbou: „Modlite sa za mňa.“

Deti sú súčasťou Cirkvi, preto je normálne a dobré privádzať ich do kostola na svätú omšu. Pomáhame im vytvárať si tak vzťah k Bohu, k ľuďom, k situáciám, k miestu, čím budujeme jedno spoločenstvo. V saleziánskej komunite máme pochopenie pre prítomnosť detí na sv. omši. K tomuto postoju chceme vychovávať aj ostatných, ktorí navštevujú túto kaplnku a sväté omše. Preto sme napísali niekoľko pravidiel, ktoré nám všetkým v tom pomáhajú.

Rešpektujeme Vaše deti, napriek tomu je potrebné mať cit aj pre ostatných prítomných v kaplnke. Choré dieťa odporúčame neprivádzať na sv. omšu, berme ohľad na jeho zdravie a zdravie ostatných.

Prosíme, prečítajte si nasledovné pravidlá:

1. Rodinná svätá omša sa začína už u vás doma a končí sa až u vás doma.

Pripravte deti na to, že sa idú stretnúť s Pánom Ježišom. Pripomeňte im dôležitosť tohto stretnutia a skúste ich motivovať k tomu, aby boli pozorné. Dieťa vidí rodičov, čo robia, čomu veria, ako sa správajú, a aj keď tomu nerozumie, kopíruje ich. Vo výchove nič lep-

šie ako príklad rodičov neexistuje. Rodinná sv. omša chce byť impulzom na to, aby sa to, čo sa nakrátko odohrá počas príhovoru pre deti, bolo ešte dorozprávané, domodlené a pripomínané spolu s rodičmi doma. Aj vy ako rodičia sa pripravte počas týždňa na slávenie nedeľnej Eucharistie práve čítaním nedeľných liturgických čítaní (<http://lc.kbs.sk>). Keď počas čítaní v kostole deti mierne vyrušujú, máte čítania už premeditované a účasť na Eucharistii bude aj napriek vyrušovaniu viac sústredená. Vidíte, že kňaz si pri sv. omši za účasti detí chystá krátky príhovor aj pre deti. Je nevyhnutné, aby ste doma s deťmi „pokračovali“ v jeho povzbudení. Hneď pri obede sa s deťmi vráťte k tomu, čo im kňaz počas svätej omše hovoril.

2. Za správanie sa dieťaťa počas svätej omše nesie zodpovednosť rodič.

Správanie dieťaťa počas svätej omše je ovplyvnené vekom, povahou, temperamentom, jeho momentálnym, fyzickým a psychickým rozpoložením. Rodič najlepšie pozná svoje dieťa. Stanovením hraníc v správaní (čo môže a čo nie), ich dôsledným dodržiavaním a láskavým prístupom, postupne učíme dieťa prežívať svätú omšu nielen navonok, ale aj vnútorne. Nebojte sa ráznych pritianutí k sebe, alebo prísnejších pohľadov. Ako rodičia zo svätej omše toho mať veľa nebudete - ale príde čas, keď budete môcť opäť pokojne sledovať svätú omšu. Teraz je dôležité to, že ste v kaplnke spolu ako rodina, deti to vnímajú, stáva sa to súčasťou ich života.

3. Na svätú omšu prichádzame včas.

Príchod načas vám umožní nájsť si vhodné miesto v kaplnke tak, aby dieťa mohlo svojimi zmyslami vnímať, prežívať a aktívne sa zapájať do priebehu svätej omše. Dieťa by malo vidieť na oltár. Predné lavice sú vyhradené pre deti a ich rodičov. Na vlastné dieťa, ktoré sedí vpredu treba vidieť a včas zasiahnuť, ak je nepokojné alebo rozptyľuje ďalšie deti. Ak prichádzate s kočiarom, neblokujte hlavné prechody. Je potrebné rešpektovať priestory, ktoré máme. Je preto dobré, že využívate miestnosť, ktorú v kostole máme.

4. Dieťa počas svätej omše hračky nepotrebuje.

Kaplnka nie je herňa. Hračkami odvádzame pozornosť nielen vlastného dieťaťa, ale aj ostatných detí. Vhodné sú knihy s priebehom svätej omše alebo biblickou tematikou.

5. Počas svätej omše nejeme a nepijeme.

Deťom je potrebné primerane vysvetliť, že počas svätej omše nejeme a nepijeme, pokiaľ si to nevyžaduje zdravotný stav dieťaťa. Najesť a napiť sa je potrebné pred alebo po svätej omši. Dojčiacie mamy majú vyhrade-

nú miestnosť na poschodí hneď vpravo, kde môžu v pokoji nadojčiť svoje dieťa.

6. Nenechávajte deti voľne behať a prechádzať sa po kaplnke.

Pohyb k deťom nerozlučne patrí. Nie každé dieťa však dokáže vydržať pokojne sedieť. Dôležité je dieťaťu vysvetliť, že počas omše nebeháme po kaplnke a zbytočne sa neprechádzame. Ak sa potrebujem premiestniť, robím to v pokoji, tak aby som nevyrušoval. Opatrnosť je potrebná zvlášť na schodoch. Nenechajte deti vešať sa po zábradlí a laviciach, aby nedošlo k zbytočným úrazom.

7. Počas svätej omše nerozprávame.

Počas svätej omše sa nerozprávame nahlas. Ak potrebujeme dieťaťu niečo povedať, vysvetliť, robme to v tichosti. K otázkam dieťaťa sa vráťte po svätej omši a odpovedzte im na ne. Rozprávať môžu deti vtedy, ak ich k tomu vyzve kňaz.

8. Hlučne vyrušujúce a nezvládnuteľné dieťa je potrebné vyvieť von.

Vyjsť von alebo mimo kaplnky treba vtedy, ak je dieťa hlučné, nezvládnuteľné a nereaguje na vaše upozornenie. Keď sa upokojí, pokojne sa vráťte dnu.

9. Zapojte sa aktívne do prežívania svätej omše.

Každá rodina svojou prítomnosťou dotvára atmosféru svätej omše. Ponúkame vám možnosť priniesť obetné dary ako rodina. Môžete si zobrať na starosť čítania a prosby, zapájajte sa s deťmi do spevov a modlitieb. Po ceste domov, pri obede alebo večernej modlitbe sa rozprávajte o tom, čo vás oslovilo počas svätej omše. Opýtajte sa detí, čo si zapamätali.

Myslím, že v niekoľkých bodoch sa nedá obšahovať množstvo situácií, ktoré pri účasti na svätej omši s deťmi vznikajú.

Budeme preto radi, ak nám sprostredkujete svoje postrehy, nápady i pripomienky k týmto bodom. Chceme vás s deťmi osobitne pozvať aj na svätú omšu v stredu o 17.00 v Kostole svätého Jána Bosca, ktorá je „animovaná“ deťmi. Hrajú a spievajú na nej „skoro“ maličkí. S mamičkami s batoliatami a maličkými deťmi sa stretáme na svätej omši v Kostole svätého Jakuba vo štvrtok o 9.00. Je to naše „MATELKO“, ktoré po svätej omši pokračuje u sestier FMA v ich stredisku - neďaleko od kostola.

Sú to pravidlá, ktoré pomáhajú v jednej kaplnke v Košiciach. Verím, že spoločne si vytvoríme spoločne pomôcku šitú na našu mieru v Dubnici.

Pripravil Peter Bicák SDB

MALÁ KRONIKA FARNOSTI

3.9.2023 Otvorenie oratória

8. - 10.9.2023 Dubnická púť

1.10.2023 Šarkaniáda

Brigády pri Kostole sv. Jána Bosca

21.10.2023 Vyslúženie sviatosti birmovania v našej farnosti

17.11.2023 Z animátorsko-prípravárskej chaty

23.11 - 26.11.2023 Duchovné cvičenia farníčov

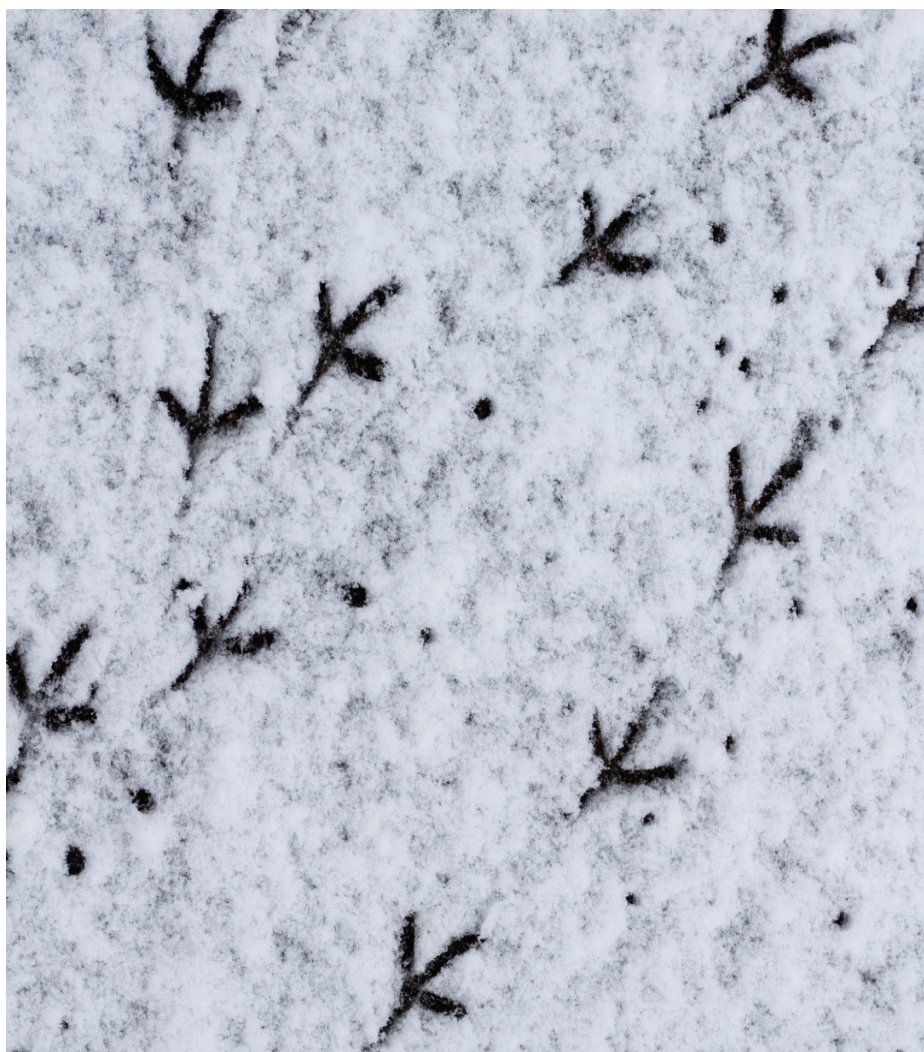

PO STOPÁCH

■ Keď napadne sneh - a najmä vo vianočnom období, keď ešte aj ten prabýčajný večerný vietor spieva melódiu pripomínajúcu detstvo („keby som bola princezná Arabela“; ach, starnem) - keď teda napadne sneh, rada v ňom pozorujem stopy či šľapaje.

Už ako malí sme si porovnávali, či čižmička necháva v bielej perine krajšie odtlačky. Nebolo väčšej radosti, než mať podrážky s vločkami, hviezdikami či inými vzormi a ozdobiť nimi celý chodník až po školu. A vymýšľali sme ďalej - sami sme v snehu vytvárali rôzne obrazce; kruhy, štvorce i začiatkové písmená vlastných mien. Neskôr prišla móda hádzať sa do snehu celí a rukami, nohami vytvárať „snehových anjelov“; oj, bolo že to smiechu (a problémov vstať tak, aby sa môj anjel nezmenil na snehové strašidlo, akým som bola ja sama po príchode domov).

Nedávno som v snehu objavila miniatúrne vtáčie stopy. Boli také krásne, že som sa nad nimi rozplývala ako nad tým najvzácnejším umeleckým dielom. Naoko úplne nepodstatná vec popri všetkom tom predvianočnom zhone, no práve tie maličké odtlačky ma prinútili sa zamyslieť. Zamyslieť sa nad krehkosťou, zraniteľnosťou a nevinnosťou maličkých. Vtáčať či iných mláďat, no predovšetkým detí. Nad tým, ako cupitajú týmto svetom a nechávajú v ňom nesmelé odtlačky vlastných predstáv o živote, v ktorom vás má každý rád a všetky sny sa

plnia, v ktorom víťazí dobro nad zlom a Ježiško zvoní na zvonček, pretože im opäť raz priniesol to, čo mu s tlúčim srdiečkom napísali v listoch.

Deti odtláčajú do našich unavených, zo snov podmetaných srdc, svoje odtlačky predstáv lepšieho sveta, než aký skutočne je. A ja tu stojím nad takmer neviditeľnou stopou malého vtáčaťa a zrazu si uvedomujem, že aj ja zanechávam v tomto svete svoje odtlačky; ba čo viac, zanechávam ich v srdciach ľudí, s ktorými sa stretávam a podieľam sa tak na ich predstave o tom, aký je tento svet.

Vedú moje stopy k jasličkám? Prinášam ľuďom radostnú nádej, že Boh neopúšťa, že vypočúva, že napriek všetkému, čo sa dnes deje, sa rodí a dáva silu byť dobrým človekom?

Padá sneh a vtáčie stopy už takmer nevidno. Moje však áno. Kam ľudí povedú moje kroky? Po chodníku kráča otec s dieťaťom. Usmejem sa a dieťa môj úsmev opätuje.

Petra Babulíková

100-ROČNICA PRÍCHODU SALEZIÁNOV NA SLOVENSKO

Drahí bratia a sestry, všetci, pre ktorých je don Bosco drahý otec, a ktorí sa cítia oslovení jeho charizmou a nadšením pre spásu mladých.

V roku 2024 oslávime 100. výročie príchodu saleziánov na Sloven-

sko. Je to zároveň sté výročie príchodu saleziánskej charizmy na Slovensko. Preto začíname spoločnú prípravu celej saleziánskej rodiny na toto milé jubileum.

Príprava sa nesie v duchu hesla „**S pokornou vďačnosťou dávam ďalej, čo som dostal.**“

Tento leitmotív ukazuje na cieľ prípravy. Je to povzbudenie k znovuoživeniu, povedané moderne, k „refreshu“ nášho povolania, nadšenia, zápalu pre mladých - charizmy dona Bosca na Slovensku. Chceme ju čerstvú odovzdávať ďalej mladým, novým generáciám, Cirkvi, občianskej spoločnosti.

Tak ako to pred nami urobili tí, ktorí sa stali znamením Božej lásky pre nás, chceme si uvedomiť, že sme povolani túto štafetu charizmy odovzdávať ďalej najmä svedectvom svojho života.

Príprava nás pozýva, aby sme sa nanovo stali v Cirkvi i vo svete znamením a nositeľmi Božej Lásky k mladým.

don Peter Timko SDB, provinciál saleziánov

SALEZIÁNI DON BOSCA NA SLOVENSKU

MODLITBA 100-ROČNICE

Milosrdný Otče, Tvoj Syn nám zjavil, že bez Teba nemôžeme urobiť nič a bez Tvojho Ducha nemôžeme žiť v Láske. Ty si nás stvoril na svoj obraz a pozval si nás žiť krstné povolanie saleziánskym štýlom, preto nás pretváraj v každodennom úsilí o vernosť na ceste evanjelia.

Ďakujeme Ti:

- za dona Bosca a prežitú radosť i ťažkosť v priebehu histórie saleziánskej charizmy na Slovensku,
- za mladých, ktorí dávajú zmysel nášmu poslaniu,
- za saleziánsku rodinu a veľkodušnosť dobrodincov,
- a za všetkých členov saleziánskej rodiny, ktorí verne kráčajú po Tvojej ceste.

Odpusť nám:

- našu pýchu a egoizmus, keď sa príliš spoliehame na seba,
- naše zlyhania a pohoršenia, ktoré zatienili iným pohľad na Teba,
- našu pohodlnosť a ustráchanosť, ktorá nás oberá o radosť.

Všemohúci Bože, ochraňuj a sprevádzaj nás, zapál v nás nadšenie a radosť, aby sme spolu s bratmi a sestrami vďaka svedectvu nášho života a veľkodušnej službe rástli v úplnom darovaní sa Tebe v mladých a tým, čo sú nám zverení. Amen.

V našej farnosti budú
ĽUDOVÉ MISIE
S BRATMI KAPUCÍNMI
8. - 17. marca 2024
v Dubnici nad Váhom

PRIPRAVUJME PÔDU NÁŠHO SRDCA MODLITBOU ZA FARSKÉ - ĽUDOVÉ MISIE

Veľký Bože, Ty neustále oživuješ a obnovuješ svoj ľud a zahŕňaš ho darmi svojej milosti, daruj otvorené srdce všetkým ľuďom našej farnosti a celého mesta, aby sme počúvali Tvoj hlas.

Na príhovor svätého Jakuba a sv. Jána Bosca, daj nám ducha pokánia a obrátenia, aby sme dokázali zanechať starý a hriešny spôsob života a začali žiť nový život v Kristovi.

Zošli dary Ducha Svätého na misionárov, ktorí naše farské misie budú viesť, aj na každého z nás, aby sme sa na ne dobre pripravili a využili ich na svoje osobné posvätenie.

Bez hriechu počatá Panna Mária, oroduj za nás, ktorí sa k Tebe utiekame. Amen.

ŠTEDRÁ VEČERA

rodinná liturgia

■ Bezprostredne pred štedrou večerou sa rodina zide na túto modlitbu. Vstupuje ňou do slávnosti Narodenia Pána. Miestom modlitby môže byť miesto, kde sa rodina zvyčajne modlieva, môže to byť tiež pri domácich jasličkách alebo priamo pri štedrovečernom stole.

PRED JEDLOM

Otec (alebo matka): V mene Otca, i Syna, i Ducha Svätého.

Všetci: Amen.

O: Dnes oslavujeme Vianoce - sviatky narodenia nášho Pána Ježiša. Ježiš sa narodil, aby priniesol dobro, lásku a pokoj do našej rodiny. V túto chvíľu zavítal aj k nám. Mária, Ty si matkou narodeného Božieho Syna. Chceme Ťa celá naša rodina pozdraviť:

V: Zdravas, Mária...

ČÍTANIE Z EVANJELIA PODĽA SV. LUKÁŠA

O: Započúvajte sa do slov Evanjelia podľa Lukáša, ktoré nám sprítomňujú vianočnú udalosť (číta niektorý člen rodiny): (Lk 2, 1 - 14)

O: Počuli sme Božie slovo.

V: Bohu vďaka.

V: Tichá noc (JKS č. 88) alebo iná vianočná pieseň

PROSBY A POĎAKOVANIA

(Každý člen rodiny sa môže zapojiť prečítaním alebo pridaním vlastnej prosby, alebo vďaka.)

O: Pane, v dnešnú noc tvojho narodenia ťa prosíme:

Ďalší člen rodiny: Za všetkých ľudí dobrej vôle, aby s tebou vytvárali jednu ľudskú rodinu.

V: Prosíme ťa, vyslyš nás.

Ďalší člen rodiny: Za opustených, hladujúcich, chorých a trpiacich, aby v týchto dňoch našli oporu v tebe i v nás.

V: Prosíme ťa, vyslyš nás.

Ďalší člen rodiny: Za nás všetkých (možno vymenovať), aby sme v novom roku pocítovali tvoju pomoc a ochranu.

V: Prosíme ťa, vyslyš nás. (Môžu nasledovať vlastné prosby)

O: A ďakujeme ti:

Ďalší člen rodiny: Za prežitý rok, že si

nás sprevádzal, a že môžeme byť teraz pri dnešnej štedrej večeri spolu.

V: Ďakujeme ti, Pane.

Ďalší člen rodiny: Za všetky dary, ktorými sa v dnešný večer môžeme obdarovať a za to, že najväčším darom pre nás si Ty.

V: Ďakujeme ti, Pane.

Ďalší člen rodiny: Za Svätého Otca, biskupov a našich kňazov, ktorí sú pre nás Tvojimi zástupcami.

V: Ďakujeme ti, Pane. (Môžu nasledovať vlastné vďaka)

V: MODLITBA OTČE NÁŠ....

O: Dajme si teraz znak pokoja.

V: Pokoj a bratská láska nech je medzi nami.

(Všetci si môžu vzájomne podať ruky alebo sa objasť.)

POŽEHNANIE JEDLA

O: Pane, požehnaj toto jedlo, buď častým hosťom v našom dome a daj svoj pokoj, kto-

rý zvestoval anjel v Betleheme, každému človeku. Skrze Krista nášho Pána.

V: Amen. Sláva Otcu...

Nasleduje Štedrá večera.

Dobrá chuť!

PO JEDLE

O: Ďakujeme ti, všemohúci Bože, za všetky tvoje dobrodenia, lebo ty žiješ a kraluješ na veky vekov.

V: Amen. V mene Otca... (prežehnáme sa)

DARČEKY (Teraz rodičia vysvetlia deťom, prečo sú pod stromčekom darčeky):

Rodičia: V túto noc Boh obdaroval ľudstvo najvzácnejším darom, daroval nám svojho jediného Syna, ktorý sa stal človekom, preto aj my sa obdarujeme darčkami na znak vzájomnej lásky. Nasleduje rozdávanie a rozbaľovanie darčiekov.

POŽEHNANÉ A MILOSTIPLNÉ VIANOCE!

POŽEHNANIE DOMOV V ČASE SVIATKU ZJAVENIA PÁNA

Pre súkromné požehnanie laikmi

Sväteniny pochádzajú z krstného kňazstva: každý pokrstený je povolaný, aby bol „požehnaním“ a aby požehnával. Preto laici môžu udeľovať niektoré požehnania. (Katechizmus katolíckej Cirkvi - 1669)

V mene Otca, i Syna, i Ducha Svätého.
Amen.

Pokoj nášmu domu a všetkým, čo v ňom
bývame.

I s duchom tvojím.

*Hľa, králi Dieťa uzreli,
pokorne pred ním klakajú
a zlato, myrhu, kadidlo
s láskou mu odovzdávajú.*

*Kadidlo sábske, zlatý dar,
hlásajú, že si Boh a Kráľ,
kým trpká myrha hovorí,
ako Syn Boží umrieť má.*

Počúvajte slová sv. Evanjelia podľa Ma-
túša (2, 1-12):

*Keď sa za čias kráľa Herodesa v judejskom
Betleheme narodil Ježiš, prišli do Jeruza-
lema mudrci od východu. A hľa, hviezda,
ktorú videli na východe, išla pred nimi, až
sa zastavila nad miestom, kde bolo dieťa.
Ako zbadali hviezdu, nesmierne sa zarado-*

*vali. Vošli do domu a uvideli dieťa s Máriou,
jeho matkou, padli na zem a klaňali sa mu.
Potom otvorili svoje pokladnice a dali mu
dary: zlato, kadidlo a myrhu.*

(Chvíľa ticha alebo krátky príhovor ...)

**S radosťou za dar Božieho Syna velebme
nášho Spasiteľa a prednesme mu svoje
prosby:**

1. Pane Ježišu, Boží Syn, žil si s nami ako
človek, aby sme sa my mohli stať Božími
deťmi, daj, aby sme boli dobré deti nášho
dobrého Boha.

2. Pane Ježišu, ty si sa v nazaretskej rodine
vzmáhal v múdrosti a bol si v obľube u Boha
i ľudí, daj, aby otcovia a matky boli prvými
učiteľmi a svedkami viery pre svoje deti.

3. Pane Ježišu, Kráľ pokoja, ty si nám prinie-
sol svoj pokoj, daj, aby všetci, čo v tomto
dome bývajú, tešili sa zdraviu i pokoji a žili
v láske a svornosti a boli ti za všetko vďační.

4. Pane Ježišu, priniesol si radostnú zvesť
trpiacim a chudobným a uzdravoval si po-
korných srdcom, chraň nás od prílišných
starostí a otvor naše srdce pre trpiacich a
núdzných.

5. Pane Ježišu, život veriacich, ty si prijal
Máriu a Jozefa k sebe do nebeskej vlasti,
prijmi aj zosnulých z našej rodiny medzi
svojich spravodlivých v nebi.

**A teraz sa spolu modlíme, ako nás naučil
náš Pán Ježiš Kristus:**

Otče náš, ktorý si na nebesiach...

Dajme si znak pokoja.

Pokoj a bratská láska nech je medzi nami.

MODLITBA POŽEHNANIA:

Všemohúci Bože a Otče, ty si nás v krste
prijal za svoje deti a urobil si nás bratmi
a sestrami tvojho Syna; posilňuj naše spo-
ločenstvo s ním a daj, aby sme v našej
rodine žili vo svornosti a láske. Bože,
ochraňuj náš dom pred zlom a hriechom,
požehňavaj ho i všetkých, čo v ňom býva-
jú, aby sme ti ako domáca cirkev prinášali
duchovné obete: zlato lásky, myrhu utrpe-
nia a kadidlo modlitby. Skrze Krista, nášho
Pána. Amen.

Otec - matka pokropí požehnanou vodou
prítomných i celý dom, pričom povie:
**Táto požehnaná voda nech nám pripome-
nie náš krst i Ježiša Krista, nášho Spasi-
teľa, ktorý nás vykúpil svojím krížom a
zmŕtvychvstaním.**

Na horné veraje dvier kriedou napíšeme:

20 - C + M + B - 24

*To znamená:
Christus mansionem benedicat
Kristus nech požehná náš príbytok*

**Prosme teraz spoločne Pannu Máriu o po-
moc a ochranu:**

Zdravas, Mária

Pod tvoju ochranu sa utiekame ...

**Dnes prišla spása do nášho domu. Pokoj a
požehnanie nech spočíva na ňom a nech
napĺňa všetkých nás.**

V mene Otca, i Syna, i Ducha Svätého.
Amen.

SLÁVENIE VIANOČNÝCH SVIATKOV VO FARNOSTI DUBNICA NAD VÁHOM

SVÄTÉ OMŠE

24. DECEMBER DOPOLUDNIE 4. ADVENTNÁ NEDEĽA

KOSTOL SV. JAKUBA 7.00 9.00 11.00
KOSTOL SV. JÁNA BOSCA 8.00 10.00 11.15
PREJTA 8.45

24. DECEMBER *BETLEHEMSKÉ SVETLO*

KOSTOL SV. JAKUBA 7.30 - 14.00
KOSTOL SV. JÁNA BOSCA 8.30 - 12.30

24. DECEMBER VEČER VIGÍLIA NARODENIA PÁNA

KOSTOL SV. JAKUBA 22.00 24.00
KOSTOL SV. JÁNA BOSCA 24.00
PREJTA 22.00

25. DECEMBER NARODENIE PÁNA

PRIKÁZANÝ SVIATOK, SV. OMŠE AKO V NEDEĽU
KOSTOL SV. JAKUBA 7.00 9.00 11.00 18.00
KOSTOL SV. JÁNA BOSCA 8.00 10.00 11.15 19.00
PREJTA 8.45

26. DECEMBER SV. ŠTEFAN
SV. OMŠE AKO V NEDEĽU

31. DECEMBER NEDEĽA SVÄTEJ RODINY

KOSTOL SV. JAKUBA 7.00 9.00 11.00 18.00
KOSTOL SV. JÁNA BOSCA 8.00 10.00 11.15 19.00
PREJTA 8.45

31. DECEMBER *TICHÁ ĎAKOVNÁ ADORÁCIA*

KOSTOL SV. JAKUBA 23.00 - 24.00
KOSTOL SV. JÁNA BOSCA 22.00 - 23.00

1. JANUÁR PANNY MÁRIE BOHORODIČKY
PRIKÁZANÝ SVIATOK, SV. OMŠE AKO V NEDEĽU

6. JANUÁR ZJAVENIE PÁNA
PRIKÁZANÝ SVIATOK, SV. OMŠE AKO V NEDEĽU

7. JANUÁR 2. NEDEĽA PO NARODENÍ PÁNA KRST PÁNA

KOSTOL SV. JAKUBA 7.00 9.00 11.00 18.00
KOSTOL SV. JÁNA BOSCA 8.00 10.00 11.15 19.00
PREJTA 8.45